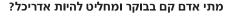
חן אדריכלים | נער על מון דערון

NCArchitects

שירה שנטוז

השלמת בניין פורטר ללימודי הסביבה באוניברסיטת תל אביב העניקה חשיפה מוגברת לשלושת משרדי האדריכלים שהיו מעורבים בתכנונו לאחר זכייה בתחרות בינלאומית: אקסלרוד-גרובמן אדריכלים, גאוטקטורה, וחן אדריכלים -משרד צעיר יחסית, שהכתבה הזאת מבוססת על ראיון אישי עם שני שותפיו - נילי וניר חן.

״לפקולטה לאדריכלות בטכניון הגעתי ב-1982 שם גם הכרתי את נילי - שותפתי למשרד ואם שלושת ילדינו. בפרוספקט שלנו לא היה כתוב שנועדנו לעבוד ביחד, ולאחר סיום הלימודים ב-1987 התחלתי לעבוד במשרד של יעקב רכטר שהיה המנחה שלי בפרויקט הגמר - דמות מרשימה שהסמכותיות שלה נבעה ממקום עמוק ושקט, בניגוד מוחלט לסמכות הכוחנית שהורגלנו בה. בהמשך הקמתי משרד עצמאי עם אדריכל צבי דונסקי, שבו עסקנו במשך כשבע שנים בעיקר בתכנון מבני ציבור ומשרדים לתעשיית ההיי-טק. נילי, שעבדה כאדריכלית בכירה במשרד משה צור, חברה אליי רק לפני כשמונה שנים, ואז נוצרה המתכונת הנוכחית של המשרד שבו אנחנו עוסקים במגוון רחב של עבודות, תוך התמקדות בהתחדשות עירונית.

"המגע הראשון שלי עם עולם האדריכלות היה דרך פטיפון שקיבלתי במתנה לבר מצווה. התקליט הראשון שקניתי היה "גשר על מים סוערים" של סיימון וגרפונקל, שאותו שמעתי שוב ושוב. בין השירים So Long Frank Lloyd היה מעין שיר ערש – בוסה נובה יפהפיה בשם Right. אז לא היה עדיין גוגל, וכילד סקרן הלכתי לברר מיהו אותו פרנק לויד רייט בספרייה הציבורית, שהייתה ממוקמת היכן שממוקם כיום האגף החדש של מוזיאון תל אביב. הספרנית חזרה אליי עם ספר, ולאחר דפדוף ראשוני מצאתי את עצמי נפעם אל מול הבית על האשד – הדימוי הרחוק ביותר מהסביבה הבנויה שהייתי מוקף בה – תל אביב האפורה של שנות השבעים. חשבתי שהבית הבודד ביער שמפל מים "מחולל" אותו הוא אחד הדברים היפים ביותר שראיתי מעודי. אני חושב שהיכולת של רייט ליצור חיבור רב עוצמה כל כך בין הסביבה והאדריכלות הטביעה בי את הצורך לחפש תמיד את מה שאין, וראוי שיהיה.

?האדריכלות האמריקאית מדברת אליך

"מדי פעם... לפני כשנה טילפן אליי יאשה גרובמן וסיפר לי שהאדריכל האמריקאי טום מיין מתארח בפקולטה לאדריכלות בטכניון, והם מחפשים מישהו שילווה אותו בסיור באגף החדש של מוזיאון תל– אביב. שמחתי על ההזדמנות להיפגש עם מי שהקים את Morphosis ותרם בסוף שנות השמונים לחילוץ האדריכלות העולמית מהבוץ הפוסטמודרני, מורפוסיס ומשרדים נוספים שפרחו בתחילת שנות התשעים עשו לאדריכלות מה שאריק קלפטון, בוב דילן וג'ים מוריסון עשו למוזיקה – וכאדריכל צעיר הוקסמתי מהעבודות עזות המבע והטעונות באנרגיה חדשנית.

כשהמונית עצרה לפני רחבת המוזיאון ומיין יצא ממנה – איש גבוה ונעים הליכות – הוא לחץ את ידי ועמד רגע לסקור בעניין את הרחבה העצומה והריקה שעליה "מונחים" המבנה המרשים של מוזיאון תל אביב ומבנה הספרייה העירונית, והביט בהשתאות אל הקריה שמעבר לכביש. הסברתי לו שכאן נמצאת המפקדה הראשית של הצבא, ונדמה לי שהוא היה מזועזע מעט מהסמיכות של המתקנים הצבאיים אל מה שנחשב כאחד ממרכזי התרבות של תל אביב.

The planned Bitsaron pedestrian and cyclist bridge over the Ayalon Highway

Right page: Detail planned with Associative Parametric Design Software.

Chen Architects.

Construction: Rokach Ashkenazi. Landscaping: Moria Sekely.

גשר ביצרון המתוכנן מעל נתיבי איילון בהמשר לשדרות יהודית. הגשר המיועד להולכי רגל ורוכבי אופניים תוכנן באמצעות תוכנה פרמטרית מקושרת, המאפשרת שליטה דינמית בפרטים לאורך כל תהליך התכנון. מועד בנייה משוער, 2017.

> תכנון: חן אדריכלים. קונסטרוקציה: "רוקח – אשכנזי". אדריכלות נוף: מוריה- סקלי.

ניגנתי פעם בפסנתר והפסקתי כי לא הייתה לי סבלנות להתאמן... אז בעיקר ציירתי, רקדתי והייתי בצופים. גדלתי במרכז הכרמל, למדתי בב"יס "חוגים" וכשהייתי צריכה להחליט מה אעשה כשאהיה גדולה התלבטתי בין לימודי אמנות (בזמני הפנוי עסקתי בתחריט נחושת ובאיור) לפסיכולוגיה. הצד הפולני (הונגרי למעשה) תיעל אותי לארכיטקטורה ה"פרקטית". הגעתי לבצלאל בגלל האמנות, וגם כדי להתרחק מהבית לירושלים הרחוקה והאקזוטית... לא אשכח את האושר של אמי כאשר הודיעו לי שהתקבלתי. השלמתי את הלימודים בטכניון כדי לקבל תואר, כי אז המגמה עדיין נקראה המחלקה לעיצוב תעשייתי וסביבתי.

"מה ההבדל בין עיצוב סביבתי, אמנות ואדריכלות

"כאמן אתה לבד עם היצירה שלך המתפתחת עד לשלבים הסופיים, כאשר היא נחשפת לאחרים. כאדריכל, היצירה שלך נתונה לשינויים והשפעות חיצוניות כבר במהלך התהוותה.

ניר אומר שהילדים שלכם משותפים... מי משניכם אמא במשרה מלאה?

אף אחד לא במשרה מלאה, משום שאדריכלות זה מקצוע" תובעני ולכן הילד בן ה-11 – אח של בנות 26 ו- 22 – גדל לבד... לי יש פינת עבודה בבית וניר יותר במשרד.

בניין פורטר הוא המבנה החשוב ביותר שעסקתם בו עד היום. כיצד שלושה משרדי אדריכלים שונים באופיים מצליחים לתכן מבנה אחד?

שיתוף פעולה בין משרדים נשמע כמו משהו בעייתי" - תהליך שמלווה תמיד בראייה ביקורתית של יוצר אחר, רצון לספק פתרונות יצירתיים תוך ניסיון לגשר בין העמדות השונות. עבורנו זה היה תהליך מכונן. עד כדי כך שכשהוזמנו לאחרונה לתחרות לתכנון קמפוס מבני חינור, תרבות וספורט בקיבוץ שובל, הצענו ל"תא אדריכלים" – משרד צעיר ששניים מהשותפים עבדו בעבר במשרדנו – לגשת ביחד. זכינו וכיום אנחנו עובדים על הפרויקט בכיף.

מי זה אנחנו, אתה ונילי?

"בסרט 'קדחת הג'ונגל' יש סצנה שבה אדריכל שחור מבין לאחר שיחה עם בעלי המשרד, שהוא לא יקודם. הוא יוצא כעוס מהמשרד בזעם, חולף במסדרון ותוך הצבעה לעבר הפרויקטים התלויים, מפטיר: "זה שלי וזה שלי וגם זה שלי..." בעל המשרד רץ אחריו וצועק: "אגו, אגו, אגו". לאדריכלים יש באמת נטייה רבה להגיד "אני"... כשנילי ואני אומרים "אנחנו" הכוונה היא לא רק לשנינו. יש לנו צוות מעולה – רובו צעיר מאיתנו בדור, ולאנרגיה הצעירה והחיובית הזאת יש השפעה ניכרת על עבודתנו.

נילי, גם את מנגנת על פטיפון?

המבנה המתנשא על מצוק מעל נתיבי איילון דורג
לאחר השלמתו בציון 92 של תקן LEED האמריקאי
לבנייה ירוקה, וחזותו משקפת במידה לא מועטה את
לבנייה ירוקה, וחזותו משקפת במידה לא מועטה את
המאמץ התכנוני שהושקע בכך. בתוך כך, הכיתות
והמשרדים הפונה לצפון זוכים לאור טבעי מסונן,
בעוד שהאטריום הפונה לדרום מוגן על ידי מערכת
הצללה שאמורה לשמש תשתית לשפופרות ואקום
לייצור חשמל. האודיטוריום – החלל הגדול ביותר
במבנה – ממוקם בקומת המרתף הפתוחה לטיילת.
מערכת התנועה תוכננה לעודד מפגשים אקראיים
בין המשתמשים השונים – סטודנטים, חוקרים ואנשי
מינהלה ותחזוקה. מערכת "חכמה" הלומדת את
דפוסי ההתנהגות של המשתמשים ותנאי מזג האוויר,
מפעילה ומכבה את המערכות השונות למניעת

למעלה: המרפסת המזרחית הצופה לכיוון רמת גן.
האגף הצפוני של המבנה המכיל את רוב הפונקציות
גולש מעבר לתחום האטריום יוצר שטחים מוצללים,
ותורם לטישטוש מכוון של הגדרת החוץ והפנים.
בעמוד השמאלי: הכניסה למבנה. פתחים מעל
דלתות הכניסה מופעלים על ידי מערכת בקרה
מרכזית המחליטה על פי תנאי הלחות והטמפרטורה
החיצונית מתי לאפשר זרימת אוויר מן החוץ פנימה.

תכנון אדריכלי: חן אדריכלים בע"מ, אקסלרוד גרובמן אדריכלים, גאוטקטורה.

שותפים אחראים: יאשה גרובמן, יוסי קורי, ניר חן צוות תכנון (פרויקט): מושית פידלמן, נטע קרפ, ירון קוטיק, גיא אוסטרן, אלכס ליפסקי. תכנון נוף: ברוידא–מעוז.

קונסטרוקציה: אביבי אקסלרוד, גבי טרכטנבג. צילומים: שי אפשטיין.

איך היה לתכנן את פורטר? היו חיכוכים, ויכוחים, הפגנת שליטה?

יש פרויקטים שאנחנו מתווכחים כבר בהתחלה, אבל בתחרות הזו ניר עבד על הקונספט הראשוני יחד עם יאשה גרובמן ויוסי קורי ואני הצטרפתי בשלב הפיתוח. ניר טיפוס נינוח ושלו ואני יותר לחוצה – אני לא חוסכת ביקורת. אם התכוונת לשותפים האחרים, אני מוצאת שסיעור מוחות ודיונים מקדמים את הפרויקט וגורמים לו רק להשביח. לדוגמה, בימים אלה אנחנו מגישים תחרות למכון הבין–אוניברסיטאי לחקר הימים באילת, אגב, אנו ניגשים להרבה מאד תחרויות... שם, התכנון התחיל בסקיצה אחת והסתיים במבנה אחר לגמרי.

?מה מעניין אתכם היום

נושא ההתחדשות העירונית נתפס בעינינו כמרתק, זה נושא חדש יחסית עבורנו ולאחר שנים רבות של עיסוק בתכנון מבני ציבור, מגורים ומבני מסחר כישויות נפרדות אני מוצא שהעיסוק בתכנון סביבות מגורים כרקמת חיים שמידת הצלחתה תלויה במערכת יחסי הגומלין שבין המרחב הציבורי והפרטי, הוא מאתגר ורב ערך.

ואם נשוב למוזיקה... השאלה של קט סטיבנס "היכן ישחקו הילדים" היא מהותית וחשובה לעין ערוך מהשאלה מה צריך להיות קו הבניין או אחוזי התכסית. ובמילים אחרות – ההגדרה המינהלתית חייבת לשרת את המטרה האיכותית ואת העיקרון הזה דומה ששכחנו במהלך השנים. אנחנו מנסים לייצר מתודולוגיה "הפוכה", שבה התב"ע נגזרת מאדריכלות ולא להיפך.

יש סיכוי לדור המשך?

הבנות הגדולות עדיין מתחבטות בשאלה מה הן יעשו כשיהיו גדולות – האחת לומדת פסיכולוגיה, והשנייה מתכוננת ללימודי תקשורת חזותית – גרפיקה בגילגול הקודם שלה. והקטן – הוא בינתיים מקפל אוריגמי, מצייר קומיקס, ומנגן בחליל צד, אולי כשיגדל יהיה אדריכל...

רגע מעורר מחשבה בחיי אדריכל?...

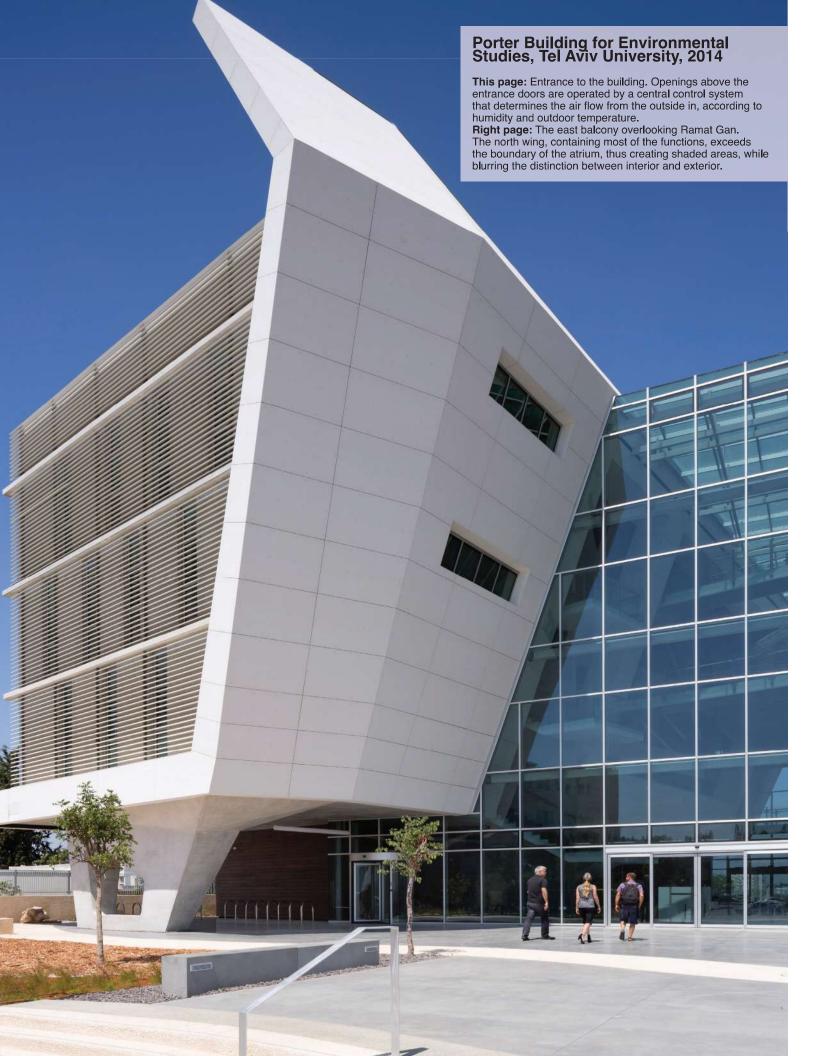
אפילו שניים... הבניין בשלב הסופי, המנופים פורקו זה מכבר ומשאבות הבטון חדלו מלהגיע. צוותי גמר עוסקים בפיניש האחרון ואתה רשאי עדיין לדמיין איכות גמר טובה יותר מזאת שתקבל בפועל. מנהל העבודה מפסיק לראות בך "הפרעה" ואתה מקבל את הקפה הכי טוב שיש – קפה של אתרי בנייה. באוויר ניחוח של אופטימית נינוחה. גמרת להתפשר עם המציאות. השלמת עם כל מה שכנראה כבר לא יהיה בפרויקט בגלל חוסר תקציב, בגלל חוסר זמן, בגלל חוסר הבנה, בגלל חוסר דמיון. הכל כבר יצוק וקבוע בזמן, ואתה בגלל חוסר דמיון. הכל כבר יצוק וקבוע בזמן, ואתה שוקל את הטעויות שלך אל מול הניצחונות הקטנים. עוד מעט יתחילו בבניין חיים חדשים, אבל לרגע אחד קצר הבניין הזה עדיין שלך.

רגע שני: אני יושב אל מול מסך המחשב, עליו תוכנית מדידה ריקה שניקינו ממנה את כל האינפורמציה שניתן היה. הפקנו את כל השאלות והתשובות, עשינו את כל האנליזות שנדמה היה לנו שאפשר. היינו באתר, הבנו את המגבלות והאיסורים, והפחדים והחלומות.

הדף הנקי מלא באפשרויות ובתקוות. גיאומטריה מדומיינת מתחילה לגשש ולמצוא את דרכה לקראת רגע ההולדת של הפרויקט הבא.

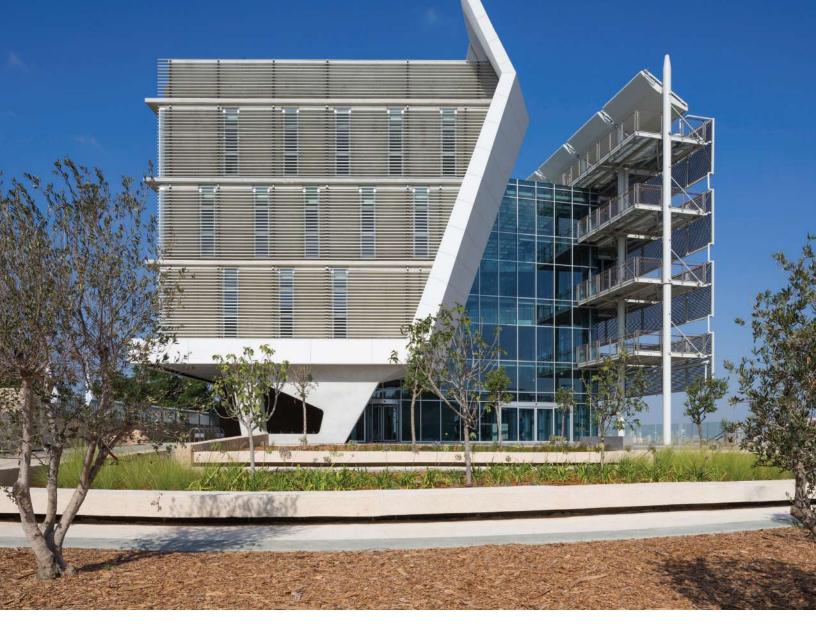
איך אתם ניגשים לתכנן בניין, מי מוביל ולמה?

ניר הוא בדרך כלל הסטרטר. הוא עובד על הסקיצות הראשוניות ואני נכנסת לתמונה כבר בשלב הקונספט – מעירה, משנה ומוסיפה. בסוף מתגבש משהו, ואז זה עובר לטיפול של אחד האדריכלים הבכירים במשרד. חלוקת האחריות בינינו אקראית למדי. אני אחראית יותר על האדמיניסטרציה, השיווק ותקשורת עם גופים חיצוניים, שבהם אני מנצלת את הנטייה שלי לפסיכולוגיה. אני סקרנית מטבעי, ומעניין אותי להכיר אנשים חדשים. ניר מעדיף שייתנו לו לשבת בשקט במשרד. זה כנראה גם חלק מההישרדות שלנו ביחד.

Porter Building for Environmental Studies, Tel Aviv University, 2014

Rising above the Ayalon Highway the building was graded 92 in the American LEED standard, and to a large extent reflects the design effort invested in it.

Thus, north-facing classrooms and offices enjoy filtered natural light, while the southfacing atrium is protected by a shading facility, its structure intended to support solar tubes in the future.

Chen Architects Ltd., Axelrod Grobman Architects, Geotectura.

Project architects: Yasha Grobman,

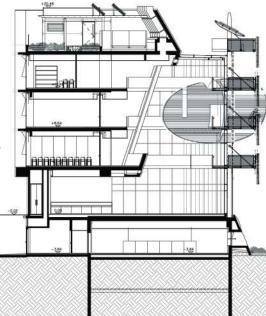
Joseph Cory, Nir Chen

Design team: Mushit Fidelman, Neta Karp, Yaron Kotick, Alex Lipski, Guy Austern.

Landscape design: Braudo-Maoz. Construction: Avivi Axelrod LTD,

Gabi Trachtenberg.

Photos: Shai Epstein.

בניין פורטר ללימודי הסביבה

למעלה: המצוק התוחם את שני האלמנטים המרכזיים המגדירים את המבנה – המסה הצפונית וקיר הפלדה התלת מימדי שביניהם האטריום, מסמנים את הכניסה ואת כיוון זרימת האיוורור הטבעי ממערב למזרח. הבוסתן (לכשיגדל) אמור לסנן את האוויר בשרטוט: חתך רוחב במבנה

בעמוד הימני, למעלה: האוניברסיטה מעל נתיבי איילון. טיילת המדע שתוכננה על ידי משרד ברוידא-מעוז מחברת בין תחנת הרכבת של האוניברסיטה לשער 14 של האוניברסיטה ולמפלס התחתון של בניין פורטר. בעמוד הימני, למטה: בליטת האגף הצפוני של המבנה מערבה יוצרת אזור חוץ מקורה,אחד המקומות למפגשים לא פורמליים שהבניין עשיר בהם וחנייה

תכנון אדריכלי: חן אדריכלים בע"מ, אקסלרוד גרובמן אדריכלים, גאוטקטורה. שותפים אחראיים: יאשה גרובמן, יוסי קורי, ניר חן

צוות תכנון (פרויקט): מושית פידלמן, נטע קרפ, ירון קוטיק, גיא אוסטרן, אלכס ליפסקי.

תכנון נוף: ברוידא-מעוז.

קונסטרוקציה: אביבי אקסלרוד, גבי טרכטנבג.

צילומים: שי אפשטיין.

Porter Building for Environmental Studies, Tel Aviv University, 2014

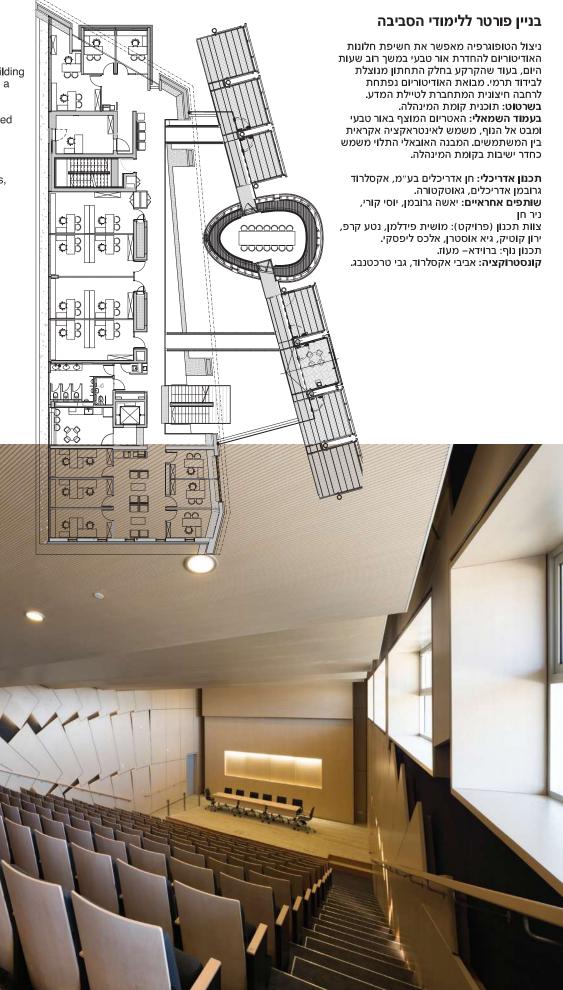
The auditorium - the largest space in the building - is located in the basement and opens onto a promenade.

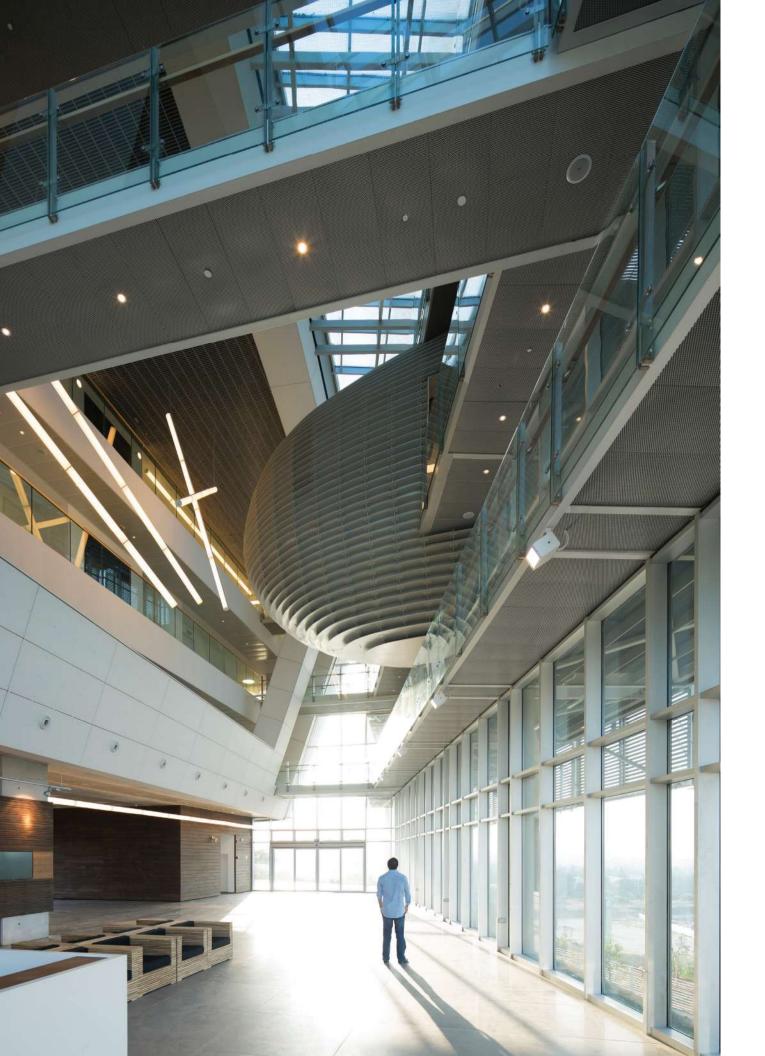
Left page: The movement system is designed to encourage random encounters between the various users - students, researchers, administrators and maintenance team. A "smart" system that learns the behavior patterns of the users and weather conditions, switching the various systems on and off to prevent waste of energy.

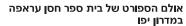
Chen Architects Ltd., Axelrod Grobman Architects, Geotectura.

Project architects: Yasha Grobman, Joseph Cory, Nir Chen Design team: Mushit Fidelman, Neta Karp, Yaron Kotick, Alex Lipski, Guy Austern. Landscape design: Braudo-Maoz. Construction: Avivi Axelrod LTD, Gabi Trachtenberg.

Photos: Shai Epstein.

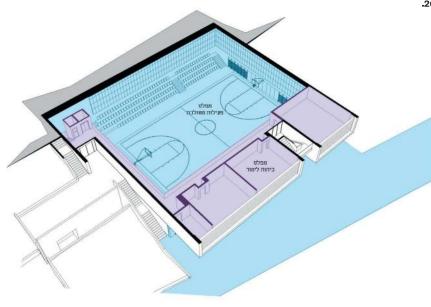

במדרון יפו מתווך בין שטחי ביה״ס לפארק הציבורי, בין הבנוי לפתוח ובין קהילות המשתמשים השונות. מרבית המסה של אולם הספורט משוקעת בקרקע, והגג הנמצא במפלס חצר בית הספר, מרחף מעל הטיילת ויוצר רחבת פעילות ש״מפצה״ על אובדן שטחים שהופקעו ברחוב קדם בצידו המזרחי.

חן אדריכלים, 2014. צילום: זאב ביץ'

get. The foreman stops seeing you as an "intruder", serving you the best coffee there is - construction site coffee. An atmosphere of relaxed optimism. You're done compromising with reality. You've come to terms with everything that probably won't be in the project for lack of funds, lack of time, due to lack of understanding, or lack of imagination. The die is cast and fixed in time, and you reflect on your mistakes that are balanced by your small victories. Soon new life will begin in the building but, for one brief moment, this building is still yours.

The second...

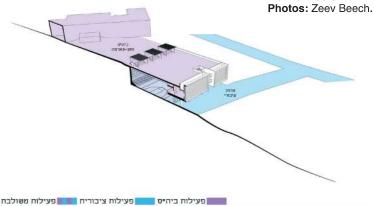
A day later, you are sitting in front of the computer screen with a blank measurement metric, cleaned of all possible information. We've been to the site, realized the limitations, prohibitions, fears and dreams,

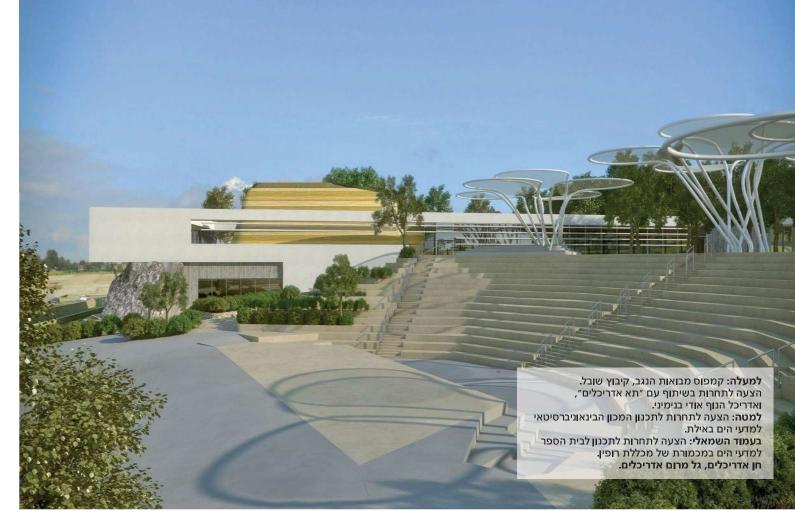
produced all the questions and posed all the potential answers. The fresh page is full of possibilities and hopes. Imaginary geometry begins to sense and find its way towards the next project's moment of birth.

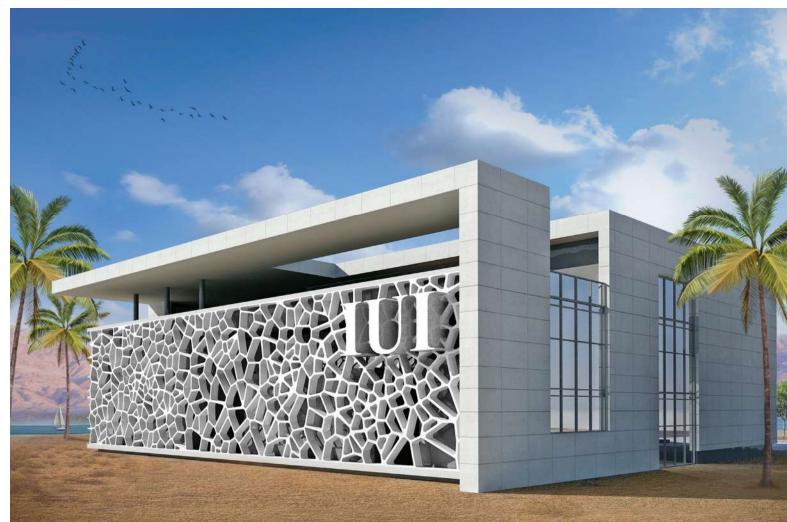
The Gym at the Hassan Arfa School, Jaffa, 2014

Mediating between the School and Public Park, the built and open spaces, and the various user communities, most of the structure mass is embedded in the ground while the roof overlooks the promenade, forming the school playground.

NCArchitects.

What is the difference between art and architecture?

As an artist, you are alone with your evolving work until the final stages when it is revealed to others. As an architect, your creation is subject to change and outside influences as it emeraes.

Nir says you raise your children together ... which of you is a full-time mom?

"Neither of us is full-time because architecture is a demanding profession. So our 11-vearold boy - brother to girls of 26 and 22 - is growing up alone... I have a work space at home and Nir is primarily in the office.

How do you approach the design of a building, who leads and why?

Nir is usually the initiator. He works on the preliminary sketches and I come in at the concept stage - commenting, changing, and adding. In the end, something comes together, and only then does it go to one of the senior architects in the office for further development. Division of responsibilities between us is rather random. I'm more responsible for administration, marketing and

communication with external bodies, where I exploit my attraction to psychology. I'm curious by nature and interested in meeting new people. Nir likes to be allowed to sit quietly in the office. That's also probably part of our survival together.

What was it like to design Porter, were there conflicts, arguments, and control issues?

There are projects when we argue from the beginning, but in this contest, Nir worked on the concept with Yasha Grobman and Joseph Cory and I came in at the development stage. Nir is a relaxed and peaceful character. But, if you're hinting at the other partners, I find that brainstorming and discussions promote the project and only improve it. For example, at the moment we are submitting a competition to the Inter-university Institute for Marine Sciences in Eilat, There, the design began with one sketch and ended with a completely different structure.

What fascinates you most in the office today?

We are fascinated by the subject of urban renewal, a relatively new subject for us. We find that working with the overall design of

residential environments as the substance of life, whose success depends on the interaction between public and private domains, is challenging and valuable. And to return to music... Cat Stevens' question - "where will the children play" - is more crucial to us than debating the line of a single building.

Is there a chance the next generation will continue?

"The older girls are still undecided about their future - one is studying psychology, and the other is getting ready to study visual communication - graphics in a previous incarnation. And the little one - he is folding origami, drawing comics, and playing the flute, maybe when he grows up he'll be an architect...

A thought-provoking moment in the life of an architect?...

Even two...

The first: the building is at the final stage; the cranes have been dismantled and the concrete pumps have stopped coming. The finishing teams are engaged in the final finish, and you are still amused by the hope for a better quality than what you'll actually

NCArchitects | bridge over troubled water

Shira Shenton

The completion of the Porter building for Environmental Studies at Tel Aviv University has brought increased exposure for the three architectural firms involved in its design after winning an international competition: Axelrod Grobman Architects, Geotectura, and Chen Architects - a relatively young office. This article is based on an interview with partners - Nili and Nir Chen.

"I arrived at the Faculty of Architecture at the Technion in 1982 where I met Nili today my partner and mother of our three children. Our prospect said nothing about our work together, and after graduation in 1987, I started working in the office of Yaakov Rechter, my final project supervisor and an impressive mensch whose authority derived from a deep and quiet place, in complete contrast to the aggressive authority we are used to. Later, I set up my own office with architect Zvi Dunsky, where for seven years we dealt mainly with public buildings and offices in the high-tech industry. Nili, who worked as a senior architect for Moshe Tzur, joined me only eight years ago, forming the present format of the office where we are engaged in a wide variety of works.

How does a person get up one morning and decide to become an architect?

My first contact with the world of architecture came from a gramophone I received for my Bar Mitzvah. The first record I bought was Bridge over Troubled Water by Simon and Garfunkel. Among the songs I heard over and over again was a sort of lullaby - a beautiful bossa nova called So Long Frank Lloyd Wright. There was no Google then and, a curious child, I went to the public library to find out who this Frank Lloyd Wright was. The library was exactly where the new wing of the Tel Aviv Museum is located. The librarian gave me a book, in which I soon found myself astounded by the House on Falling Water. I thought that the solitary house in the forest "generated" by a waterfall was one of the most beautiful things I had ever seen, mainly because it was the total opposite of the grey Tel Aviv of the 70s that surrounded me. I think that Wright's ability to create such a powerful

connection between architecture and the environment ingrained in me the need to search perpetually for what does not exist in a place, and should.

Do American architects speak to you?

Sometimes... about a year ago, Yasha Grobman phoned to tell me that Thom Mayne was visiting the Faculty of Architecture at the Technion, and they were looking for someone to accompany him on a tour of the new wing of the Tel Aviv Museum. I was glad of an opportunity to meet the founder of Morphosis who, during the late 80s, helped save the world of architecture from sinking into postmodern madness. Morphosis, and other offices that flourished in the early nineties, did for architecture what Eric Clapton, Bob Dylan and Jim Morrison did for music. When the taxi stopped in front of the museum and Mayne emerged - a tall, pleasant man - he shook my hand and stood for a moment to scan with interest the huge empty square on which stood the impressive buildings of the Tel Aviv Museum and municipal library. He gazed in amazement at the military camp across the street, and I think he was a little shaken by its proximity to one of the main cultural centers of Tel Aviv.

The Porter Building is probably the most important building you have worked on. How can three different architectural firms manage to design one building?

Collaboration between firms is sometimes problematic - a process that always involves critical perspective, a desire to provide creative solutions, trying to overcome conflicts between the planners. For us it was a seminal event. To such an extent that when we were

recently invited to take part in a competition for an Education, Culture and Sports campus on Kibbutz Shoval, we invited T.A. Architects, a young firm whose two partners worked at our firm. We won, and today enjoy working together on the project.

Who's we, you and Nily?

There is a scene in the film Jungle Fever, in which a black architect, after a talk with his boss, understands that he will not be promoted. He leaves and pointing at projects hanging in the corridor, mutters: "That's mine, that's mine, and that's mine, too ..." The owner of the firm ran after him, shouting, ego, ego, ego... Architects really do have an ego and a great tendency to say "I"...When Nili and I say "we", we don't only mean us two. We have an excellent team - most of them are a generation younger than us, and their positive energy has significant impact on our work.

Nili, do you also play the gramophone?

I used to play the piano but I stopped because I didn't have the patience to practice... so I mainly painted, danced, and I was also a scout... I grew up in the Carmel Center, and when I had to decide what I'd do when I grew up, I deliberated between art (in my free time I did copper engraving and drawing) and psychology. My Polish side (Hungarian actually) pushed me in the direction of "practical" architecture. I went to Bezalel for the art... and distant, exotic Jerusalem away from home... I'll never forget my mother's joy when I was told I'd been accepted. I completed my architectural studies at the Technion to receive a degree. At the time, Bezalel studies were not accredited.

